

formuléieren, fir dass e Renvoi virun de Riichter ka gemaach ginn, e Riichter, deen dann am Fong kann urteelen.

Déi Prozedur, déi mir an dësem Gesetzesprojet festhalen, ass eng Léisung, déi konform ass mat der reviséierter Verfassung a konform ass mat eisen internationalen Engagementer wéi der Konventioun vum Respekt vun de Mënscherechter an de Grondrechter.

Voilà, domadder sinn ech schonn um Schluss vum mengem mëndleche Rapport. E puer méi Detailer sinn an deem schrëftlechen, op deen ech verweisen. Ech soen Iech Merci fir d'Nolauschteren.

M. Fernand Etgen, Président | An ech soen dem Rapporteur Charles Margue Merci a ginn d'Wuert direkt un d'Justizministesch, d'Madamm Sam Tanson.

Prise de position du Gouvernement

Mme Sam Tanson, Ministre de la Justice | Jo, Här President, villmools merci. Merci och de Membere vun der Justizkommissioun. Et ass schonn ugeklungen: Et ass virun net allze laanger Zäit hei am Detail iwwert deen heite Sujet schonn diskutéiert ginn, dat am Kader vun der Proposition de loi Nummer 8049. Dir hutt Iech e Gesetz ginn am Moment, dat déi Situatioun reegelt; d'Gesetz, un deem mer eis och konnten inspiréieren, fir deen heiten Text dann op de Wee ze ginn.

Wat ech awer extreem wichteg fannen, ass, dass mer elo hei en zäitgeméissem, wirklech rechtsstaatlechen Text hunn, deen awer eng Responsabilitéit reegelt, déi natierlech kann engagéiert ginn, mee déi awer och muss esou engagéiert ginn, dass se alle wichtege Prinzipien entsprécht. An dofir ass et awer och nach eng Kéier gutt, ze ënnersträichen, dass et kruzial ass, dass d'Chamber sech elo och deen heiten Text ginn huet, dee jo dat ausféiert, wat an der Verfassung zréckbehalen ginn ass.

Dofir merci fir déi gutt Zesummenaarbecht. An hoffe mer, dass deen Text esou mann wéi méiglech applizéiert muss ginn!

M. Fernand Etgen, Président | Merci der Madamm Justizministesch Sam Tanson.

Mir kommen elo zur Ofstëmmung iwwert de Projet de loi 8173. Den Text steet am Document parlementaire als 8173².

Vote sur l'ensemble du projet de loi 8173 et dispense du second vote constitutionnel

D'Ofstëmmen fänkt un. A mir maachen elo de Vote par procuration. De Vott ass ofgeschloss.

De Projet de loi ass mat 60 Jo-Stëmmen eestëmmeg ugeholl.

Ont voté oui : Mmes Diane Adehm, Nancy Arendt épouse Kemp, MM. Emile Eicher, Félix Eischen, Paul Galles, Léon Gloden, Jean-Marie Halsdorf (par M. Laurent Mosar), Mme Martine Hansen, MM. Max Hengel, Aly Kaes, Marc Lies, Mme Elisabeth Margue, M. Georges Mischo, Mme Octavie Modert, MM. Laurent Mosar, Gilles Roth, Jean-Paul Schaaf, Marc Spautz, Serge Wilmes, Claude Wiseler et Michel Wolter ;

MM. Guy Arendt, André Bauler, Gilles Baum, Mme Simone Beissel, MM. Frank Colabianchi, Fernand Etgen, Gusti Graas, Max Hahn, Mme Carole Hartmann, MM. Pim Knaff, Claude Lamberty et Mme Lydie Polfer (par M. André Bauler) ;

Mme Simone Asselborn-Bintz, M. Dan Biancalana, Mmes Tess Burton, Francine Closener, MM. Yves Cruchten, Mars Di Bartolomeo, Mme Cécile Hemmen, M. Dan Kersch, Mme Lydia Mutsch et M. Carlo Weber (par M. Yves Cruchten) ;

Mme Semiray Ahmedova, M. François Benoy, Mmes Djuna Bernard, Stéphanie Empain, Chantal Gary, M. Marc Hansen, Mme Josée Lorsché, M. Charles Margue et Mme Jessie Thill ;

MM. Jeff Engelen, Fernand Kartheiser, Fred Keup et Roy Reding ;

MM. Sven Clement et Marc Goergen ;

Mmes Myriam Cecchetti et Nathalie Oberweis.

Freet d'Chamber d'Dispens vum zweete Vote constitutionnel?

(Assentiment)

Et ass also esou decidéiert.

6. 8022 – Projet de loi portant modification de la loi modifiée du 26 octobre 2010 portant réorganisation de la Chambre de Commerce

Mir kommen elo zum Projet de loi 8022, enger Ofännerung vum Walverfare vun der Chambre de Commerce. D'Riedezäit ass nom Basismodell festgeluecht an d'Rapportrice vun dësem Projet de loi ass déi honorabel Madamm Francine Closener. Madamm Closener, Dir hutt d'Wuert.

Rapport de la Commission de l'Économie, de la Protection des consommateurs et de l'Espace

Mme Francine Closener (LSAP), rapportrice | Merci, Här President. An dësem Projet de loi geet et ëm d'Wale vun der Chambre de Commerce, déi all fënnef Joer stattfannen. Méi prezis geet et hei ëm d'Walprozedur an d'Elaboratioun vun de Lëschten. Bis elo sinn d'Gemengen dofir zoustänneg. Iwwert de Syvicol hunn d'Gemengen d'Regierung awer gefrot, fir an dësem Punkt entlaascht ze ginn.

Effektiv sinn et mëttlerweil bal 100.000 Membere vun der Chambre de Commerce, déi derzou opgeruff ginn, eng 25 Representanten aus sechs Walgruppe fir d'Assemblée plénière ze wälen. Déi nächst Wale sinn ufanks nächst Joer an dofir ass et natierlech wichteg, dass mat dësem Gesetzesprojet elo dofir eng legal Basis geschaf gëtt.

Op dëser Plaz wëll ech och ernimmen, dass d'Chambre de Commerce e wichtigen Acteur bei der Ausschaffung vum Projet de loi war, zu deem och e Règlement grand-ducal gehéiert, fir deen ech op mäi schrëftleche Rapport verweisen.

D'Zil vun dëser Reform ass, wéi gesot, engersäits, d'Gemengen ze entlaaschten, anerersäits soll déi ganz Prozedur och vereinfacht ginn. Et gëtt manner komplizéiert, fir sech als Wieler anzeschreiwen, an doduerch gëtt sech erwaart an erhofft, dass och d'Bedelegung un dëse Berufschamberwalen an d'Luucht geet.

Bis elo huet een, fir sech op eng Lëscht anzeschreiwen, missen op déi Gemeng goen, wou ee gewunnt huet. Leit, déi am Ausland wunnen, hu sech an där Gemeng missen anschreiwen, an där d'Sociétéit hire Sëtz huet, am sougenannten Domicile électoral, wat déi ganz Prozedur, déi souwiso schwéierfällg ass, nach méi komplizéiert mécht. Dofir imposéiert sech hei eng Simplification administrative.

Mat dësem Projet gëtt d'Aufgab, fir d'Wielerlëschten opzestellen, dem Walbüro iwwerdroen. De ganze Prozess gëtt digitaliséiert, dat heescht, et muss ee sech d'office op MyGuichet anschreiwen. Wichteg ass dobäi virun allem, dass jo och d'Date geschützt ginn.

Mat der neier Prozedur gëtt den Domicile électoral iwwerflësseg. D'Resortsantéit vun der Chambre de Commerce kréien net méi vun de Gemengen, mee

vum Walbüro eng Invitatioun heemgeschéckt. An dësem Schreiwes fanne si en Identifiant, mat deem se sech online an d'Wallëscht kënnen anschreiwen. Fir de Walgrupp ze wiesselen, brauch den Delegéierte keng Kopie méi vun der Autorisation d'établissement respectif keng Kopie méi vun de Statute vun der Personne morale. Déi Donnéeë leie jo scho beim Staat.

Wat d'Recoursen ugeet, sou mussen d'Gemengen och näischt méi maachen; alles leeft zentral iwwert de Walbüro an d'Friedensgericht an der Stad. Déi nei Prozedur gesäit also vir, dass d'Gemengen net méi fir d'Wale vun der Chambre de Commerce zoustänneg sinn. Déi jeeeweileg Tâche gi vum Walbüro iwwerholl.

E Bléck op d'Statistiken, déi mer op Nofro vum honorabelen Deputéierten André Bauler kruten, weist, dass d'Walbedeelegung bis elo net héich war. Déi mannst Anschreiwungen, 1 % respektiv 3 %, gëtt et an de gréisste Walgruppen, also an de Beräicher SOPARFI a Banken. Déi meescht Anschreiwungen, bal 22 %, gëtt et bei den Assurancen, déi awer an engems de kengste Grupp duerstellen. Mee och dat ass net wirklech en héijen Taux de participation, an dofir, wéi gesot, elo d'Hoffnung, dass mat enger Vereinfachung vun der Prozedur d'Bedelegung an engems an d'Luucht geet.

Zu den Avisen nach: D'Chambre des Métiers hat beim initiale Gesetzesprojet dorop higewisen, dass d'Definitione vun „Electeurs“ an der „Eligibilité“ mëssverständlech wieren. D'Kommissioun huet den Artikel 3 dowéinst reformuléiert.

D'Chambre de Commerce huet sech, wéi gesot, ganz zefriede mam Projet de loi gewisen, un deem si selwer matgeschafft hat. An hirem Avis complémentaire weist se sech och averstane mat den Amendementer.

D'Commission nationale pour la protection des données schléisst sech an hirem Avis zum Deel der Analys vum Staatsrot un.

De Conseil d'État hat genee wéi d'Chambre de Commerce Bedenke bei den Definitione vum Artikel 3 an och wann et keng Opposition formelle gouf, huet de Staatsrot ënner anerem drop higewisen, dass bei der Datenerhiewung de Grondsaz gëllt, just déi absolut néideg Donnéeën ze erhiewen. Et sollt och definéiert ginn, wien d'Verwaltung vun den Daten iwwerhëlt. D'Kommissioun huet doropshin Amendementer ugeholl, déi alle Bedenke Rechnung gedroen hunn, an dat gouf och an den Avis-complémentaire bestätegt.

Fir méi Detailer verweisen ech op de schrëftleche Rapport a ginn heimadder natierlech den Accord vun der LSAP-Fraktioun. Merci fir d'Nolauschteren.

M. Fernand Etgen, Président | Merci villmools, Madamm Closener.

An éischten ageschriwwene Riedner ass den honorabelen Här Laurent Mosar.

Discussion générale

M. Laurent Mosar (CSV) | Merci, Här President. An ech géif och mat engem grouss Merci un eis Présidente-rapportrice vun dësem wichtige Projet ufänken. Si huet eis am Detail geschildert, wat un der Walprozedur vun der Chambre de Commerce ännert. Dat si wichteg Ännerunge fir eng Chambre professionnelle, déi wéi all déi aner Chambre-professionellen och ëmmer méi eng grouss Bedeitung huet. Mir bleift eigentlech soss näischt, wéi den Accord zu dësem Projet ze ginn.

Une voix | Très bien!

M. Fernand Etgen, Président | Merci, Här Mosar. An da geet d'Wuert un den Här André Bauler.

M. André Bauler (DP) | Jo, merci, Här President. Ech géif och der Rapportrice, der Madamm Francine Closener, en häerzleche Merci soe fir hiren exzellente schréfftlechen a mündleche Rapport. Si huet dat wierklech esou züeg an zilstreebeg gemaach, dass ech eigentlech bal näischt méi bäizefügen hunn.

D'Demokratesch Partei, eis Fraktioun, freet sech iwwert déi administrativ Vereinfachung, déi domadder verbonnen ass, an ech kucken op de President vum Syvicol, dee bestëmmt och ganz frou ass, dass d'Gemenge méi wéi entlaascht ginn. Ech ka mech drun erënneren, wéi eis Beamten ëmmer op deem Dossier souzen; si hätten déi Zäit vläicht léiwer eppes anescht gemaach.

Da wollt ech nach soen: Jo, Dir hat mech do erwänt mat der Statistik. Ech wollt einfach just nofroen, wéi vill Resortissanté stëmme ginn a wat fir eng Kategorien et sinn, a virun allem och, wéi se zesummegezat ginn, no wat fir enge Krittären, och wéi d'Unzuel un de Sëtzer determinéiert gëtt, an do krute mer dat vun de kompetente Beamte vum Ministère bis an den Detail erkläert. Wéi gesot, hei setzt sech d'Unzuel vun de Sëtzer, déi an all Wielergrupp sinn, no Krittären zesumme wéi zum Beispill der Unzuel vun de Resortissanté vum jeeweilege Wielergrupp, dem Bruttoméiwäert, deem de Wielergrupp generéiert, an der Beschäftigung, déi de Wielergrupp méiglech mécht.

Et sollt ee vläicht awer och nach vun der Geleeënheet profitéieren, fir ze ënnersträichen, dass d'Chambre de Commerce eng wichteg Institution an eisem Staat ass, dass se och am legislative Prozess ee vun de wichtegen Acteuren ass, gradwéi déi aner Kummeren, an och eng wichteg Roll spillt, wann et drëms geet, derfir ze suergen, dass eis Wirtschaft attraktiv a kompetitiv bleift. An zu hiren zentralen Aufgabe gehéiert natierlech och d'Promotioun vun eiser Ekonomik, vun eisem Wirtschaftsstanduert an, en particulier, och eisem Finanz- an Industrie- an Handwerksstanduert.

Voilà, mir begrëssen d'Moderniséierung vun deem Gesetz, d'Upassung un déi aktuell Gegebenheeten a ginn natierlech mat Freed den Accord vun eiser Fraktioun. Merci.

M. Fernand Etgen, Président | Merci villmools, Här Bauler. An da geet d'Wuert un d'Madamm Semiray Ahmedova.

Mme Semiray Ahmedova (déi gréng) | Merci, Här President. Am Numm vun der grénger Fraktioun soen ech natierlech der Rapportrice Madamm Francine Closener och e grouse Merci fir de schréfftlechen an natierlech fir de mündleche Rapport. Et war wierklech explizitt. Ech mengen, mir hu keng weider Remarken a keng weider Froen. Et ass jo och largement an der Kommissioun diskutéiert ginn an et ass alles gesot ginn. Ech ginn domat den Accord vun eiser Fraktioun. Merci.

M. Fernand Etgen, Président | Merci, Madamm Ahmedova. An da wär et um Här Roy Reding.

M. Roy Reding (ADR) | Merci, Här President. Och mir als ADR soen der Rapportrice häerzlech Merci fir deen exzellente Rapport. Ech mengen, d'Wichtigkeet vun der Chambre de Commerce fir eist Land muss een net méi ënnersträichen. Dat Gesetz hei ass gutt, et ass eng Vereinfachung, an dofir stëmme mer mat Freed mat.

M. Fernand Etgen, Président | Merci, Här Reding. An da geet d'Wuert un d'Madamm Myriam Cecchetti.

Mme Myriam Cecchetti (déi Lénk) | Jo, merci, Här President. Och vun eiser Säit aus e grouse Merci der Rapportrice fir den exzellente schréfftlechen a mündleche Rapport. Ech mengen, d'Gemenge sinn immens frou, dass se dat do net méi mussen maachen. Et ass

eng Vereinfachung a mer kënnen deem do just nach zoustëmmen. Merci.

M. Fernand Etgen, Président | An da geet d'Wuert un den Här Sven Clement.

M. Sven Clement (Piraten) | Merci, Här President. Och merci un d'Madamm Rapportrice fir den exzellente mündlechen a schréfftleche Rapport. Dat heite Gesetz gëtt eis endlech e legale Kader, deen d'Chambre de Commerce an d'21. Joerhonnert bréngt, an ech mengen, dat ass wichteg. Mir begrëssen, dass et net méi néideg ass, dat do bei de Gemengen ze maachen. Mir fannen, dass d'Digitaliséierung e groussen a wichtige Schrëtt hei war an u sech e bëssen iwwerfällg.

D'Prozedur gi vereinfacht, dat ass ze begrëssen, dass ee keng komplett Lëscht méi muss hunn. Ech mengen, dat ass eppes, wat et bei de Chamberwale scho laang gëtt an elo dann och bei der Chambre de Commerce. Och dat ass, mengen ech, ze begrëssen.

A schlussendlech, an dat muss een einfach soen, géife mir als Piraten eis freeën, wa méi oft Gesetzer esou eng breet Zoustëmmung vum Terrain hätte wéi dat heite Gesetz, well dat ass awer rar, dass wierklech all d'Resortissanten, all déi consultéiert Parteien, hei wierklech zefridde ware mam Gesetz, an dat ass eleng schonn u sech e Grond, firwat een deem Gesetz zoustëmme muss. An domat ginn ech eisen Accord.

M. Fernand Etgen, Président | Merci, Här Clement.

D'Regierung huet d'Wuert, den Här Wirtschaftsminister Franz Fayot.

Prise de position du Gouvernement

M. Franz Fayot, Ministre de l'Économie | Jo, Här President, och vu menger Säit e Merci un d'Rapportrice fir hire ganz gudden a komplette Rapport. Merci och un all d'Riedner an d'Fraktiounen fir d'Zoustëmmung zu deem Text, deen effektiv eng wichteg Moderniséierung an der Prozedur vun de Wale vun der Chambre de Commerce bréngt, e wichtige Projet de loi. An, wéi gesot, merci fir déi breet Zoustëmmung heizou.

M. Fernand Etgen, Président | Merci dem Här Wirtschaftsminister Franz Fayot. D'Diskussioun ass elo ofgeschloss.

Mir kommen elo zur Ofstëmmung iwwert de Projet de loi 8022. Den Text steet am Document parlementaire 8022⁸.

Vote sur l'ensemble du projet de loi 8022 et dispense du second vote constitutionnel

D'Ofstëmme fänkt un. Mir kommen dann elo bei de Vote par procuration. De Vott ass ofgeschloss.

De Projet de loi ass mat 60 Jo-Stëmmen eestëmmeg ugeholl.

Ont voté oui : Mmes Diane Adehm, Nancy Arendt épouse Kemp, MM. Emile Eicher, Félix Eischen, Paul Galles, Léon Gloden, Jean-Marie Halsdorf (par M. Laurent Mosar), Mme Martine Hansen, MM. Max Hengel, Aly Kaes, Marc Lies, Mme Elisabeth Margue, M. Georges Mischo, Mme Octavie Modert, MM. Laurent Mosar, Gilles Roth, Jean-Paul Schaaf, Marc Spautz, Serge Wilmes, Claude Wiseler et Michel Wolter ;

MM. Guy Arendt, André Bauler, Gilles Baum, Mme Simone Beissel, MM. Frank Colabianchi, Fernand Etgen, Gusti Graas, Max Hahn, Mme Carole Hartmann, MM. Pim Knaff, Claude Lamberty et Mme Lydie Polfer (par M. Gusti Graas) ;

Mme Simone Asselborn-Bintz, M. Dan Biancalana, Mmes Tess Burton, Francine Closener, MM. Yves Cruchten, Mars Di Bartolomeo, Mme Cécile Hemmen, M. Dan Kersch,

Mme Lydia Mutsch et M. Carlo Weber (par M. Yves Cruchten) ;

Mme Semiray Ahmedova, M. François Benoy, Mmes Djuna Bernard, Stéphanie Empain, Chantal Gary, M. Marc Hansen, Mme Josée Lorsché, M. Charles Margue et Mme Jessie Thill ;

MM. Jeff Engelen, Fernand Kartheiser, Fred Keup et Roy Reding ;

MM. Sven Clement et Marc Goergen ;

Mmes Myriam Cecchetti et Nathalie Oberweis.

Freet d'Chamber d'Dispens vum zweete Vote constitutionnel?

(Assentiment)

Et ass also esou decidéiert.

7. 8196 – Projet de loi portant modification de la loi modifiée du 8 juin 1999 sur le budget, la comptabilité et la trésorerie de l'État

Den nächste Punkt um Ordre du jour ass de Projet de loi 8196, eng Ofännerung vum Gesetz iwwert de Budget, d'Kontabilität an d'Tresorie vum Staat. D'Riedezäit ass nom Basismodell festgeluecht. An d'Wuert huet elo de Rapporteur vun deem Projet de loi, den honorabelen Här André Bauler. Här Bauler, Dir hutt d'Wuert.

Rapport de la Commission des Finances et du Budget

M. André Bauler (DP), rapporteur | Merci, Här President. Léif alleguer, wéi Dir alleguer wësst, gi vill Texter, déi mer an der Finanz- a Budgetkommissioun besprechen an analyséieren, op europäeschem Plang ausgeschafft, dofir hu mer an der Cofibu grëssendeels europäesch Direktiven a Reglementer op der Dagesuerdnung.

Haut stellen ech Iech awer e Gesetzesprojet vir, deen e reng nationale Charakter huet, et geet och dobäi ëm eis Verfassung. Dir erënnert Iech, am Januar hat ech Iech schonn en änleche Projet virgestallt.

Et geet nämlech ëm den Artikel 99 vun der jëtzege, der haitege Verfassung. Duerch d'Verfassungsreform bedénkt musse jo och e puer Gesetzer an Aklank mat dëser bruecht ginn. Dat gëtt dann och mat dem Gesetzesprojet vun haut gemaach. Den Artikel 99 vun der haitege Verfassung erkläert, a wéi enge Fäll de legislative Pouvoir, also d'Chamber, a puncto Staatsfinanze gefuerdert ass an agräife muss. Dat ass de Fall bei grëssere Projeten, bei grësseren Transaktiounen, déi d'Chamber guttheesche muss.

D'Verfassung gesäit vir, dass esou eng Transaktioun ëmmer vun enger Loi spéciale muss autoriséiert ginn, ausser wa se ënner engem bestëmmte Montant läit, engem Montant, deen an engem Spezialgesetz, enger Loi spéciale, festgehalten ass (veuillez lire: deen an enger Loi générale festgehalten ass). Dës Loi générale ass d'Gesetz vun 1999 iwwert de Budget, d'Comptabilité an d'Tresorerie vum Staat.

An deem Kader stellen ech Iech haut de Rapport zum Gesetzesprojet 8196 vir. De Gesetzesprojet, deen de 5. Mee (veuillez lire: de 5. Abrëll) vun der Finanzministesch Yuriko Backes deposéiert gouf, hëlt eng kleng Ännerung um Budgetgesetz vun 1999 vir. Déi nei Verfassung, an där den haitegen Artikel 99 an Zukunft Artikel 117 heescht, gesäit nämlech elo vir, dass d'Konditiounen an d'Modalitéit fir de Finanzement vun, fir dat op Lëtzebuerger se soen, Virbereedungsarbeiten – am Text steet „travaux préparatoires“ –, déi am Zesammenhang mat wichtige Staatsausgabe stinn, gesetzlech gereegelt ginn.